

A Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	103.K.701.695/2022/20.
A felperes:	Miniszterelnökség (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)
A felperes képviselője:	dr. Borzási Bence kamarai jogtanácsos
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó u. 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Jánosi Bálint kamarai jogtanácsos
I. rendű alperesi érdekelt:	Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. (1116 Budapest, Kondorfa u. 1.)
I. rendű alperesi érdekelt képviselője	Dr. Deák József Sámuel Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Széchenyi u. 1/D A lh. IV/56)
II. rendű alperesi érdekelt	Digitális Kormányzati Ügynökség Zrt. (1132 Budapest, Váci u. 37.)
II. rendű alperesi érdekelt képviselője	Rolyák Csaba kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.24/13/2022. számú közigazgatási határozat megtámadása

í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék az alperes D.24/13/2022. számú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 126 000 (egyszázhuszonhatezer) forint perköltséget.

A 36 000 (harminchatezer) forint összegű kereseti illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű alperesi érdekelt, mint ajánlatkérő 2020. július 22-én az AB Dynamics, az Ansible Motion Limited (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) társaságoktól, 2020. szeptember 18-án a

Dynisma Ltd. társaságtól kért indikatív ajánlatot vezetés szimulátor (DIL rendszer) beszerzésére, majd azok ismeretében 2021. május 19-én a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a II. rendű alperesi érdekelt lebonyolító szervezetkénti közreműködésével. Az eljárást megindító felhívás II.2.5. pontjában a legjobb ár-érték arány értékelési szempontra tekintettel meghatározta az értékelési szempontokat és az ezekhez kapcsolt súlyszámokat azzal, hogy ár szemponthoz 60, 15 műszaki értékelési szemponthoz összesen 40 súlyszámot rendelt. Utóbbiak között a 2-7. pontok alatti minőségi kritériumok pontozási módszere az egyenes arányosság, a 8-9. pontoké a fordított arányosság volt. Előbbi pontoknál a legmagasabb, utóbbiak esetében a legalacsonyabb vállalás volt a legkedvezőbb. Az egyösszegű ajánlati ár esetén a legalacsonyabb összeg a legkedvezőbb, míg az arányosság alapján számított megajánlások esetén az előirtak feletti megengedett többletvállalás az adható maximális 10 pont fölött figyelmen kívül maradt.

- [2] Az ajánlattételi határidőn belül a nyertes ajánlattevő 993 600 000 forint, a VI-grade GmbH 797 591 068 forint ajánlati árat tartalmazó ajánlatot nyújtott be a határozat 13-14. pontjaiban részletezett tartalommal. A 2021. október 14-i összegezés szerint az eljárás eredményes, és mindkét ajánlat érvényes volt; a nyertes ajánlattevő pontszáma 881,64, a másik ajánlattevőé 874,77 lett. A 2022. október 22-én számítási hibát korigáló javított összegezés szerint a nyertes ajánlattevő pontszáma 881,80-ra, a VI-grade GmbH-é 874,78-ra változott. Az I. rendű alperesi érdekelt 2021. november 12-én kötött szerződést a nyertes ajánlattevővel.
- [3] A felperesi jogelőd Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárságának Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) 2021. december 27-én támogató tartalmú utóellenőrzési jelentést készített, majd 2021. december 29-én szabálytalansági gyanúbejelentőt küldött a felperes jogelődjének a Kbt. 2. §-ának feltételezett megsértése miatt.
- [4] A 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet 3. számú melléklete szerinti irányító hatóság feladatait a felperes jogelődje látta el, e minőségére tekintettel a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja alapján 2022. január 21-én hivatalbóli kezdeményezést nyújtott be. Az 1. kezdeményezési elem szerint az I. rendű alperesi érdekelt megsértette a Kbt. 76. § (6) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdését, mert nem biztosította a verseny tisztaságát. Azzal, hogy a 6-8. minőségi értékelési szempontok maximális pontértékének meghatározása során nem tette lehetővé, hogy azon rendszerek, amelyek a nyertes ajánlattevő ajánlatához magasabb műszaki tartalommal bírnak, magasabb pontszámot kapjanak, indokolatlan, az eljárás eredményére is kiható versenyelőnyhöz juttatta a nyertes ajánlattevőt, és az olcsóbb ajánlatot tevő VI-grade GmbH ajánlata csak a 2. lett. A 2. kezdeményezési elem szerint az I. rendű alperes megsértette a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontjára tekintettel a 2. § (4) bekezdését azáltal, hogy egy jelentősen kedvezőbb árú ajánlatot indokolatlanul hátrébb rangsorolt – mivel a beruházását uniós és hazai forrásból finanszírozza – a közpénzek felhasználásakor nem a hatékony és felelős gazdálkodás elve szerint járt el. Az I. rendű alperesi érdekelt a beszerzés tárgyának komplexitása miatt a legjobb ár-érték arány értékelési szempontot alkalmazta oly módon, hogy a három indikatív ajánlat alapján határozta meg a műszaki leírást és az értékelési szempontokat. Az indikatív ajánlatok műszaki tulajdonságait a minőségi értékelési szempontokkal összevető 12. számú táblázatból látszik, hogy a 2-5. szempontok minimum-maximum elvárásait az indikatív ajánlatok alapján határozta meg. A 2. értékelési szempontnál a legalacsonyabb műszaki paraméterrel az AB Dynamics rendszere bírt, amelynek Dx paraméter szerinti elmozdulási képessége +0,54

méter volt. A 0 pontra értékelt minimális követelmény $\pm 0,5$ méterben került meghatározásra, amely egyezik az AB Dynamics rendszere által teljesített elmozdulási képességgel. A legmagasabb műszaki paraméter szerinti megajánlást a nyertes ajánlattevő indikatív ajánlata adta, a rendszerének Dx paraméter szerinti elmozdulása $\pm 2,0$ méter volt, amellyel összhangban a minőségi értékelési szempont maximális pontértéke is $\pm 2,0$ méterhez igazítva került meghatározásra. A 3. értékelési szempontnál a leggyengébb megajánlást a Dynisma Ltd., a legkedvezőbbet a nyertes ajánlattevő adta, amely paraméterek alapján az I. rendű alperesi érdekelt meghatározta a minőségi értékelési szemponthoz a minimális és maximális pontértéket. A 4-5. minőségi értékelési szempontok esetében is a minimális és maximális pontértékek az indikatív ajánlatokban bemutatott rendszerek műszaki tulajdonságaihoz igazodnak. A 6-8. szempontok esetében az I. rendű alperesi érdekelt nem az indikatív ajánlatokhoz kötötte az értékelési szempontok pontértékeit, hanem a nyertes ajánlattevő megajánlásaihoz. A 6. értékelési szempontnál a legkedvezőtlenebb műszaki paraméter a nyertes ajánlattevő indikatív ajánlatában szerepelt, mégis a maximális pontérték ehhez igazodott. A Dynisma Ltd, és az AB Dynamics indikatív ajánlataiban bemutatott rendszerek kedvezőbb műszaki tulajdonsággal rendelkeztek, de az I. rendű alperesi érdekelt mégsem tette lehetővé azt, hogy a magasabb minőségű megajánlások magasabb pontszámot kapjanak. A 7. minőségi értékelési szempontnál a legkedvezőtlenebb műszaki paraméterrel az AB Dynamics rendszere rendelkezett, míg a legmagasabb értéket a Dynisma Ltd. rendszere képviselte, azonban a maximális pontérték a nyertes ajánlattevő indikatív ajánlatára figyelemmel lett meghatározva. A 8. értékelési szempontnál a kisebb értékű rendszer a magasabb minőségű. A legalacsonyabb műszaki tulajdonságú rendszer a nyertes ajánlattevő rendszere volt, annak ellenére, hogy a Dynisma Ltd, és az AB Dynamics rendszerei magasabb műszaki tartalommal bírtak, de az I. rendű alperesi érdekelt az értékelési szempont legmagasabb pontértékét a nyertes ajánlattevőhöz igazította. A minőségi értékelési szempontok összességéből is ez látszik. A nyertes ajánlattevő indikatív ajánlatban bemutatott rendszere egyezik a nyertes ajánlattal. Az I. rendű alperesi érdekelt a 6-8. szempontok maximális pontértékének meghatározásakor nem tette lehetővé, hogy a nyertes ajánlattevőéhez képest magasabb műszaki tartalmú rendszerek magasabb pontszámot kapjanak. A VI-grade Gmbh ajánlata a 6. és 8. értékelési szempontnál magasabb műszaki tartalommal bírt, az ajánlati ár is közel 200 millió forinttal volt kedvezőbb. A 13. számú mellékletben az indikatív ajánlatok legkedvezőbb tulajdonságai szerinti értékelést és a szakmai ajánlatok értékelését hasonlította össze. A 6-8. szempont értékeléséből látszik, hogy akkor, ha az I. rendű alperesi érdekelt az indikatív ajánlatok szerint határozta volna meg a maximális pontértéket, úgy a nyertes a VI-grade Gmbh lett volna.

- [5] Az I. rendű alperesi érdekelt a jogorvoslati eljárásban tett észrevételében a jogsértés hiányának megállapítását kérte. A beszerezni kívánt rendszer feladata a közúti gépjárművek viselkedésének és a vezetési környezet szimulációja. Az alkalmazott szempontrendszer az adott áron minél magasabb színvonalú kihasználható tudás biztosítását célozta. Úgy határozta meg az értékelési szempontokat, hogy csak olyan képességek olyan mértékei kerüljenek értékelésre, melyek befolyásolják a berendezéssel végzendő kutatási feladatok minőségét. Nem értékelte azokat a vállalásokat, melyeket nem tud használni és az olyan tudást sem, melyet a rendszer ténylegesen nem fog tudni „leadni”, ha az érintett elem más elemmel együttműködve a rendszeren belül ténylegesen nem tudja e többletet biztosítani. Az értékelési tartományt akkor sem terjesztette ki ezekre, ha az indikatív ajánlatok a rendszereinek egyes részei képesek a legkedvezőbbként meghatározott mértéken felüli tudásra. Csak a számára valóban értékes többlettudást értékelte. A minőségi szempontok és ezek legkedvezőbb szintjei nem a piaci szereplők termékeitől, hanem az ajánlatkérő igényétől függenek. A 6. értékelési szempont (mozgatási gyorsulás), a 7. értékelési szempont (mozgatóberendezés

válaszfrekvencia) és a 8. értékelési szempontoz (mozgatóberendezés válaszdő) kapcsolódóan is részletesen kifejtette az adott szempont megállapítását igazoló igényeit, melyek kapcsán angol nyelvű tanulmányra hivatkozott. Az utólagos ellenőrzésben a KFF részéről két kérdés érkezett a minőségi értékelési szempontokra vonatkozóan. A szabálytalansági gyanúról nem kapott tájékoztatást, a pozitív ellenőrzést követően kezdett a felperes új vizsgálatba, és fogalmazott meg az ellenőrzés során fel sem merült észrevételeket. A perbelivel lényegében egyező műszaki-szakmai tartalommal lefolytatott, eredménytelen közbeszerzési eljárásban az azonos értékelési szempontokat senki nem vitatta. A második helyezett ajánlattevőtől nem kapott indikatív ajánlatot, az általa megajánlott berendezés tulajdonságait előzetesen nem ismerte, eljárása nem irányulhatott ennek alulértékelésére. Az ajánlattevők egyébként az értékelési szempontokat nem is vitatták.

[6] A nyertes ajánlattevő észrevételében a jogorvoslati kérelem elutasítását kérte. Az általa megajánlott berendezés képes az értékelési szempontok maximális értékeinél nagyobb teljesítményt is elérni. Az ajánlott berendezés új volt a piacon, és kereskedelmi okokból nem állt szándékában a teljes teljesítményképességet felfedni, és nem is volt racionális indoka a magasabb teljesítmény megajánlásának. A 6-8. értékelési szempontok kapcsán a jogorvoslati kérelem érveire válaszerveit előadta hangsúlyozva, hogy azok a tudomány jelenlegi állásának és a fizika törvényeinek megfelelnek.

[7] Az alperes a 2022. április 1-én kelt D.24/13/2022. számú határozatával a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján a jogsértés hiányát állapította meg. A kezdeményezés első eleme tekintetében arra kereste a választ, hogy az ajánlatkérő az értékelési szempontokat jogsértően határozta-e meg amiatt, hogy nem a legalacsonyabb árat megajánló ajánlattevő lett a közbeszerzési eljárás nyertese. A határozatának 38-44. pontjaiban idézte a Kbt. 2. § (1) és (4); 76. § (1), (5) és (6) bekezdéseit, a 77. § (2) és (4) bekezdései alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű alperesi érdekelt jogszerűen írta elő a felhívás II.2.5. pontjában a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontokat, a Kbt. 76. § (1) és (6) bekezdés bekezdés c) pontját és (5) bekezdését, valamint a 77. § (2) bekezdését. E jogszabályi rendelkezések alapján vont le azt a következtetést, hogy az ajánlatkérő nemcsak a legalacsonyabb ár értékelési szempontját alkalmazhatja. A jogalkotó kötelezi az ajánlatkérőket a Kbt. 76. § (5) bekezdés első mondata szerint a legalacsonyabb költség vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontokat alkalmazására. Utóbbival nem feltétlenül a legalacsonyabb ajánlati árú, hanem az az ajánlat lesz a legkedvezőbb, amelyiknek az értékelési szempontok alapján számított pontszáma a legkedvezőbb. Az I. rendű alperesi érdekelt biztosította a verseny tisztaságát, mert a jogszabályi rendelkezések alapján járt el az értékelési szempontok meghatározásakor és az ajánlatok értékeléskor, nem sértette meg a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontjára tekintettel a 2. § (1) és (4) bekezdését. Nem volt jogsértő az a döntése, hogy nem a legalacsonyabb ajánlati árat megajánló ajánlattevő lett a közbeszerzési eljárás nyertese. A második kezdeményezési elem alapján azt vizsgálta, hogy a 6.; 7. és 8. minőségi értékelési szempontok maximális pontértékének meghatározásakor jogsértő volt-e, hogy az ajánlatkérő nem tette lehetővé a nyertes ajánlattevő által ajánlotthoz képest a piacon található magasabb műszaki tartalommal bíró rendszerek magasabb ponttal történő értékelését. Az alperes megállapította, hogy a felperes az indikatív ajánlatokból következtetett a jogsértésre, holott annak a rendeltetése a becsült érték meghatározásához nyújtott segítség, objektív módszer. Ez okból a határozatának a 52-55. pontjaiban a Kbt. 28. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel az indikatív ajánlat rendeltetését elemezte, levonva az 56. pontban azt a következtetést, hogy az ajánlatkérő nem volt köteles az értékelési szempontokat az indikatív ajánlatok alapján meghatározni. Ezután azt vizsgálta, hogy köteles volt-e az indikatív ajánlatok szerinti magasabb műszaki értéket magasabb pontszámmal értékelni. A Kbt. 77. § (1) bekezdésének

első mondata alapján azt a következtetést vonta le, hogy az ajánlatkérőnek diszkrecionális joga volt eldönteni a minőségi értékelési szempontokkal összefüggő ajánlati elemek számára legkedvezőbb szintjét, főként hogy jogszerűen azonos pontszámmal értékelhetővé tette az ennél magasabb vállalást. Tévesen állította a felperes azt, hogy a magasabb érték az ajánlatkérőnek feltétlenül kedvezőbb. Ennek feltétele az ajánlatkérő ilyen irányú döntése lett volna. Elfogadta az I. rendű alperesnek azt a műszaki indokolását, amely szerint nem értékelte magasabb pontszámmal a műszakilag magasabb értékű, de számára kihasználhatatlan, vagy balesetveszélyt okozó többletvállalást.

- [8] A KFF 2021. december 27-i támogató utóellenőrzési jelentése után 2021. december 29-én szabálytalansági gyanúbejelentője szerint az olcsóbb ajánlatot tevő VI-grade GmbH a minőségi értékelési szempontok súlyozása okán alacsony különbséget mutató pontszámmal lett a második legkedvezőbb ajánlattevő. A KFF nem rögzített konkrét jogsértést, a gyanú a hivatalbóli kezdeményezésben előadott jogsértésekkel tényállásbeli kapcsolatban áll, és jogalapként nem szolgált, ezért a felperes teremtette meg a hivatalbóli kezdeményezésben a vélt jogsértések jogi hátterét.

A felperes keresete, az alperes védirata

- [9] A felperes az alperes határozatát keresettel támadta, melyben a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Perköltség igénye volt. Szerinte az alperes tévesen vezette le a Kbt.-ből, hogy az I. rendű alperesi érdekelt diszkrecionális joga a műszakilag kedvezőbb szint meghatározása; egyáltalán nem vizsgálta a jogorvoslat tárgyát képező ajánlatkérői előírások kérdésében releváns műszaki indokolás tartalmát; és nem tárta fel azt sem, hogy a jogorvoslati eljárásban előterjesztett indokolás dokumentált volt-e az eljárás előkészítése idején. Az alperes jogértelmezése téves, a releváns tényeket nem tárta fel, azokra, és az I. rendű alperesi érdekelt magatartására nem folytatott le bizonyítást, a határozat megalapozatlan. Az értékelési szempontrendszer versenytorzító meghatározása az esélyegyenlőség elvét sérti, mert elősegítette a nyertes ajánlattevő nyertességét. A közbeszerzési eljárás megkezdése előtt írásban dokumentált szakmai indok nélkül korlátozta az I. rendű alperesi érdekelt a pontszerzés lehetőségét, a piacon elérhető legmagasabb minőséget ismeretlen okból nem kívánta magasabb ponttal értékelni. A VI-grade GmbH rendszere a 6. és 8. értékelési szempontoknál magasabb műszaki tartalommal bírt, mint a nyertes ajánlattevő rendszere, az ajánlati ár 200 millió forinttal kedvezőbb volt. A műszaki szempontú verseny nem az értékelési szempontokban valósult meg, hanem a nyertes ajánlattevő termékével való azonosságban, a nyertes ajánlatánál rosszabb pontokat lehetett kapni, jobbakat nem. Az I. rendű alperesi érdekelt látszólag megfelelt a Kbt. előírásainak, de kiüresítette az értékelési szempontrendszer lényegét, mert csak a nyertes termék árával lehetett versenyezni. A határozat 47., 60. és 61. pontjait vitatta. A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint nem lehet diszkrecionális jog az ajánlatkérőnél, a 76. § (6) bekezdés c) pontja kifejezetten utal a 2. § (1)-(5) bekezdéseiben rögzített alapelvek értékelési szempontokra is irányadó alkalmazásáról. Az alperes téves jogértelmezéssel jutott arra, hogy a diszkrecionális jog miatt a joggal való visszaélés kizárt. Az I. rendű alperesi érdekelt műszaki indokolását érdemben nem ellenőrizte, csak elfogadta. A releváns tényeket (műszaki indokolás, ami igazolhatja a kiírás versenytorzító mivoltát) nem tárta fel. A Kbt. 77. § (1) bekezdését a 76. § (6) bekezdés c) pontjával, 2. §-ával és 58. § (3) bekezdésével együtt kell értelmezni. Az I. rendű alperesi érdekelt az eljárás megindítása előtt eldöntötte a műszaki verseny eredményét. Az alperes nem rögzített olyan műszaki indokot, ami igazolta volna, hogy indokolt volt így meghatározni a legkedvezőbb paramétereket. Az alperes elmulasztotta azt a műszaki vizsgálatot és annak bizonyítását is, hogy az I. rendű alperesi érdekelt az eljárás előkészítése

során dokumentált módon mérlegelte-e az értékelési szempontrendszer kialakítását meghatározó indokokat. Az alperes indikatív ajánlatokra vonatkozó következtetése téves, nem is állította, hogy ezek alapján kellett meghatározni az értékelési szempontrendszert. Azt szemléltette, hogy az indikatív ajánlatok alapján az I. rendű alperesi érdekelt maga állapította meg, hogy a nyertes ajánlattevő terméke mely paramétereiben előnyösebb tulajdonságú a többi terméknél. A gyártók csak a legszükségesebb termékinformációkat teszik közzé, csak az indikatív ajánlatok adják meg a közbeszerzési eljárás előkészítéséhez szükséges információkat. Nem hivatkozott a Kbt. 28. § (2) bekezdésére, a becsült érték meghatározásának módját nem vitatta, viszont csak az indikatív ajánlatok alapján tudta szemléltetni azt, hogy az értékelési szempontok a későbbi nyertes ajánlattevő indikatív ajánlatához igazítottak. Az alperes nem vizsgálta, hogy az ajánlatkérői elvárás az értékelési szempontok tekintetében valós szakmai érveken alapul-e; az ajánlatkérő érveinek szakmai alátámasztottságát sem vizsgálta; az I. rendű alperesi érdekelt hol normál, hol versenykörülmények jellemzőire hivatkozik annak megfelelően, hogy az érintett értékelési szempont megkívánja; nem vizsgálta az I. rendű alperesi érdekelt által hivatkozott tanulmányt; nem oldotta fel az I. rendű alperesi érdekelt és a nyertes ajánlattevő indokolása közötti ellentmondásokat; nem vizsgálta azt sem, hogy az I. rendű alperesi érdekelt műszaki indokolása utólag vagy a közbeszerzési eljárás előkészítésekor került-e összeállításra. A VI-grade GmbH előzetes vitarendezést kezdeményezett, de a jogorvoslati eljárásban érdekeltként nem jelent meg a Kbt. 154. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére. A határozatból nem állapítható meg az sem, hogy a társaság érdekeltkénti értesítése megtörtént-e. A felperesnek az alperes nem biztosított lehetőséget az ajánlatkérői észrevétel észrevételezésére. Hangsúlyozta, hogy keresete a határozat egészét támadja, az 1. kezdeményezési elem a Kbt. 76. § (6) bekezdés c) pontja megsértésének a megállapítására irányult, mely szerint az értékelési szempontoknak biztosítaniuk kell a Kbt. 2. § (1)-(5) bekezdésben foglalt alapelvek betartását. Az előzetes vitarendezési kérelem nem irányulhatott az értékelési szempontrendszerre, mivel a felperes is csak alaposabb vizsgálat alapján tárta fel, hogy az értékelési szempontrendszer a nyertes ajánlattevőnek volt kedvező. A kérdés az volt, hogy az I. rendű alperesi érdekelt jogszerűen élt-e a Kbt. 77. § (1) bekezdése adta lehetőséggel. Az alperes érdemi szakmai vizsgálatot nem végzett. A jogsértés vagy annak hiánya attól függ, hogy az értékelési szempontoknál megállapított szakmai határértékek indokoltak voltak-e. Műszaki tartalmú észrevételeit a 6. és 8. értékelési szempont körében adta elő.

- [10] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte annak alaptalansága miatt. A keresetlevél tartalmából számára az volt megállapítható, hogy a felperes a határozatnak a második kezdeményezési elemet elbíráló részét sérelmezi. A 60. pontban hivatkozott „diszkrecionális jog” nem a Kbt. előírásainak mellőzését teszi lehetővé. A felperes érdemben nem cáfolta a Kbt. 77. § (1) bekezdésével kapcsolatos megállapítást, és bizonyíték nélkül állította azt is, hogy az alperes arra a következtetésre jutott, hogy a diszkrecionális jog miatt a joggal való visszaélés fogalmilag kizárt. Jogkérdésben döntött, műszaki tárgyú bizonyításra nem volt szükség, ezt egyébként a felperes sem határozta meg konkrétan. A felperes a hivatalbóli kezdeményezésben állította azt, hogy az I. rendű alperesi érdekeltnek az indikatív ajánlatok alapján kellett volna meghatározni az értékelés szempontrendszerét. A felperes által elvárt bizonyítás nélkül is az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1) bekezdése szerint megalapozott és részletesen indokolt döntést tudott hozni, a (4) bekezdés szerint a bizonyítás módját egyébként is szabadon választhatta meg. A felperes a keresetlevélben említette először, hogy milyen bizonyítást várt volna el, ezeket ráadásul túl általánosan is fogalmazta meg, nem tisztázta, mit ért valós szakmai érveken, és ezek miért relevánsak. A tanulmány irreleváns, a felperes nem tisztázta hivatkozott ellentmondásokat sem. A Kbt. 154. § (1) bekezdése szerint az eljárás

megindításáról a közigazgatási iratok között rendelkezésre álló tértivevény tanúsága szerint értesítette a VI-grade GmbH-t, de a társaság nem jelezte a részvételi szándékát. Ezt a határozatban nem kellett rögzítenie. A kezdeményezés második elemében kifogásolt ajánlatkérő magatartásokra a Kbt. 77. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek kifejezetten joga volt, nem igényelt további bizonyítást annak megállapítása, hogy az I. rendű alperesi érdekelt jogszerűen élt-e e jogával.

[11] Az I. rendű alperesi érdekelt nyilatkozata szerint a felperes keresete alaptalan, ezzel szemben az alperes jogszerű határozatot hozott. Perköltségének megtérítését kérte. A beszerezni kívánt rendszer közúti gépjárművek viselkedésének és vezetési környezetének modellezésére szolgál, fókusza a hétköznapi magánszemély vezetők hétköznapi személyforgalmi esetei. Nem a „végtelen tudás”, hanem az elvégzendő feladatokhoz alkalmazkodó mérték számított előnynek, ezt is értékelte. Egy olcsóbb, kevesebbet tudó eszköz megvásárlása mellett sem volt célja az, hogy használhatatlan paramétereket előnyben részesítsen az összességében számára kedvezőbb tudást biztosító eszközzel szemben. A legjobb ár-érték kiválasztása pont arra irányult, hogy egy olcsóbb, de számára kedvezőtlenebb ajánlat helyett előbbre sorolható legyen egy drágább, de számára kedvezőbb ajánlat. A felperes utólagos következtetése félrevezető, annak magyarázata az is lehet, hogy az I. rendű alperes helyesen mérte fel a piaci körülményeket azzal, hogy vannak kedvezőbb árú, de számára nem feltétlenül kedvezőbb tulajdonságú termékek is a piacon. A jogorvoslati kérelem erre vonatkozó érve hiányában az alperes nem vizsgálhatta, hogy az eljárás előkészítése során mikor és milyen dokumentumok alapján kerültek kialakításra a feltételek. A kezdeményezés sem fogalmazott meg konkrét műszaki-szakmai meg nem felelőséget alátámasztó érvelést, melyet az alperesnek vizsgálnia kellett volna.

[12] A II. rendű alperesi érdekelt a kereset elutasítását kérte, kiemelve azt, hogy az értékelési szempontok legkedvezőbb szintje az I. rendű alperesi érdekelt igényétől és nem a termékek jellemzőitől függött. A 6-8. értékelési szempontok kapcsán kifejtette az ezek előírását alátámasztó álláspontját.

A bíróság ítélete és annak indokai

[13] A kereset az alábbiak szerint alapos.

[14] A Fővárosi Törvényszék a közigazgatási jogvitát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Kp. Második része szerinti elsőfokú közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el. A közigazgatási tevékenység jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem korlátai között, a Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok és okirati bizonyítékok, valamint a felek írásbeli előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg.

[15] A perben a bíróságnak előjáróban a kereseti kérelem terjedelmét kellett meghatározni, miután a felek között vita volt, hogy az a jogorvoslati kezdeményezés mindkét elemére hozott alperesi döntést lefed-e. A Kp. 2. § (4) bekezdése alapján a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakoszerű megjelölésük, hanem tartalmuk alapján veszi figyelembe. A felperes kereseti kérelme mind petitumát, mind tartalmát tekintve a határozat

egészét támadta, ezzel ellentétes következtetést az alperes tévesen volt le. A felperes alapvető kifogása a kezdeményezés tartalmi vizsgálatának a hiánya, a releváns bizonyítás lefolytatásának elmaradása volt. A felperes a keresetében egyrészt az alperes jogértelmezésének helyességét, másrészt pedig a tényállás feltáratlanságát, illetve jogorvoslati kérelmében kifejtett álláspontjával szembeni konkrét alperesi érvek rögzítésének elmaradását – tartalmilag tehát a jogorvoslati kérelmének részbeni elbírátlanságát sérelmezte. A felperes állította, hogy az alperes határozata a jogszabályok általános tartalmú értelmezésén túl a hivatalbóli kezdeményezés konkrét, a perben érintett beszerzés műszaki sajátosságait, illetve ennek egyedileg meghatározott adatait tartalmazó indokait egyáltalán nem tartalmazza. Ekként a jogorvoslati kérelme az egyedi következtetések levonásának elmaradása miatt részben elbírátlan maradt, emiatt pedig az alperes határozata megalapozatlan. Függetlenül attól, hogy a műszaki szempontú verseny elmaradásával kapcsolatos érveit részletezte, a verseny tisztaságát sértő szempont kialakítását is kifogásolta. A Fővárosi Törvényszék ezért a határozat egészét vizsgálta a kereseti kérelem korlátai között,

- [16] Az alperes a felperes jogelődje, mint hivatalbóli kezdeményező jogorvoslati kérelmére járt el. A Kbt. 152. § (4) bekezdése alapján a kezdeményezéssel szembeni tartalmi követelmény a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) pontja alkalmazásával a vizsgálni kért, megsértett jogszabályi rendelkezés megjelölése valamennyi elemre vonatkozóan, és szükséges az ehhez kapcsolódó jogsértő esemény és annak bizonyítékai feltárása.
- [17] A két elemből álló jogorvoslati kezdeményezésben a felperes a Kbt. 2. § (1)-(5) bekezdésében rögzített alapelvek sérelmét a Kbt. 76. § (6) bekezdésére és (6) bekezdés c) pontjára tekintettel állította, részletesen kifejtve, hogy az I. rendű alperesi érdekelt eljárását mely okból tartja jogsértőnek. A felperes nem a választott értékelési módszert, hanem a választott ár-érték arány szempontú értékelés általa állított, torzító hatású kiírását kifogásolta egyfelől, másfelől pedig az általa tételesen megjelölt műszaki minőségi értékelési szempontok számítási módszerét állította versenysértőnek, utóbbiból vonva le azt a következtetést, hogy a műszaki szempontú verseny a kiírás közzétételét megelőzően eldőlt.
- [18] A Kbt. 76. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára - az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is - gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok). Ehhez kapcsolódóan a (2) bekezdés c) pontja szerint értékelési szempontként alkalmazhatóak a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan - különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális - szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel. A 76. § (6) bekezdés c) pontja fentiekhez kapcsolódóan előírja, hogy az értékelési szempontoknak biztosítaniuk kell a 2. § (1)-(5) bekezdésében foglalt alapelvek betartását. A 77. § (1) bekezdése azt írja elő, hogy az ajánlatkérő az ellenszolgáltatást vagy költséget tartalmazó értékelési szemponton vagy alszemponton kívüli értékelési szempontokkal (alszempontokkal) összefüggő ajánlati elemmel kapcsolatban az eljárást megindító felhívásban jogosult meghatározni az adott ajánlati elem azon legkedvezőbb szintjét, amelyre és az annál még kedvezőbb vállalatokra egyaránt az értékelési pontszám felső határával azonos számú pontot ad. Az ajánlatkérő bármely szempont tekintetében jogosult meghatározni olyan elvárást, amelynél kedvezőtlenebb az adott ajánlati elem nem lehet.
- [19] A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteltetben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A (4) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az ajánlatkérőnek a közpénzek

felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

- [20] Az alperes Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja szerint a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a jogsértés hiányát állapította meg a határozatában. A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 81. § (1) bekezdése határozza meg a közigazgatási döntésekkel kapcsolatos tartalmi követelmények körét. E rendelkezés tartalmi követelményként határozza meg a többek között a megállapított tényállásra, ennek bizonyítékaira, valamint az ezt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére, a mérlegelés és döntés indokaira is kiterjedő indokolást.
- [21] Az alperes vizsgálatának irányát a felperes hivatalbóli kezdeményezése határozta meg, az ebben állított jogsértés fennálltáról, vagy annak hiányáról kellett állást foglalnia. Ennek megfelelően az alperesnek nem arról kellett döntenie, hogy az ajánlatok Kbt. 77. § (1) bekezdése szerinti értékelésére az I. rendű alperesi érdekelt jogosult volt-e vagy sem. A felperes ugyanis a jogorvoslati kérelmében nem ezt sérelmezte, hanem azt, hogy az I. rendű alperesi érdekelt csak látszólag járt el a Kbt. szabályai szerint, valójában azonban a Kbt. 2. § (1) és (4) bekezdését sértve olyan értékelési szempontrendszerrel határozott meg, mely a nyertes ajánlattevő nyertességét segítette. Az alperes határozatának 37. pontjában helytelenül foglalta össze a felperes kezdeményezésének 1. elemét, így döntése tévesen a Kbt. általa hivatkozott jogszabályainak ismertetésében és értelmezésében merült ki anélkül, hogy a felperes kifogásairól érdemben állást foglalt volna, erre a felperes helyesen hivatkozott. Nem vonta kétségbe ugyanis a felperes, hogy az ajánlatkérőt a Kbt. 76. § (2) alapján döntési jog illeti az értékelési szempont kiválasztásakor. Az alperes az egyes kiírás szerinti felperes által kifogásolt értékelési szempontok tételes olyan irányú vizsgálatát nem végezte el, amellyel összefüggésben a felperes arra a következtetésre jutott, hogy az olcsóbb ajánlati ár megfelelő súllyal nem jelenhetett meg az értékelés során, sérült tehát a verseny tisztasága.
- [22] A jogorvoslati kezdeményezésben részletesen leírta a felperes, hogy melyik minőségi értékelési szempont alkalmazásának jogszerűségével szemben milyen kifogásai vannak. Az indikatív ajánlatokat e tekintetben számításai mércéjeként vette figyelembe. Nem merült fel a becsült érték számítása helyességének kérdése, az alperes szükségtelenül bocsátkozott az indikatív ajánlatok beszerzésének jogi rendeltetése taglalásába. Az eljárás résztvevői is hivatkoztak a piac szűkösségére, a beszerezni kívánt rendszer specialitására. A felperes az indikatív ajánlatok adatainak a felhasználásával a jogorvoslati kezdeményezésben állított kifogásait kívánta alátámasztani. Összehasonlításként a hivatalbóli kezdeményezés 12. és 13. számú mellékleteiként benyújtott táblázatok tartalmazzák a megállapításait. Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes a releváns tények feltárása nélkül, pusztán azzal az indokkal állapította meg a jogsértés hiányát, hogy az indikatív ajánlatokat nem volt köteles az ajánlatkérő az értékelési szempontrendszer kialakításakor figyelembe venni (határozat 56. pont), holott ilyen jogsértést a felperes nem állított. Helyesen érvelt a felperes azzal, hogy az általa kifogásolt minőségi értékelési szempontok érdemi vizsgálata elmaradt. A határozatában az alperes rögzítette a jogorvoslati eljárásban releváns jogszabályok körét, illetve ezek értelmezésével kapcsolatos álláspontját, azonban a jogorvoslati kérelem azon részére vonatkozóan, melyben a felperes az indikatív ajánlatok, az ezek alapján megállapított értékelési szempontok, továbbá a hozzájuk kapcsolódó súlyszámok összefüggéseit vitató, konkrét adatokra hivatkozva alátámasztott érveit adta elő, az alperes nem értékelte.
- [23] Nem volt a kezdeményezésben kifogás az ajánlatkérőnek a Kbt. 77. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti jogosultságára nézve. A felperes az értékelési szempontrendszer kialakítását illető, alapelvek betartását előíró jogszabályi korlátokra hivatkozott, tételes, konkrét

szempontokat felölelő kifogásokat tett. Az alperes utóbbit nem vizsgálta.

- [24] Az alperesnek a kezdeményezés érveit és az ebben előadottakkal ellentétes álláspontot tartalmazó I. és II. rendű alperesi érdekeltek által benyújtott észrevételeknek a műszaki tartalmú indokolásait összevető érdemi vizsgálatot kellett volna lefolytatnia. Ennek elmaradását a felperes alappal kifogásolta, és sérelmezte azt, hogy a határozat konkrétumokat nélkülöző indokolása hiányos, ebből következően pedig az alperes döntése megalapozatlan.
- [25] Az alperesnek a hivatalbóli kezdeményezést az I. és II. rendű alperesi érdekelteknek a beszerzés tárgyával kapcsolatos, konkrét műszaki információk és számadatok felhasználásával kialakított álláspontjára is tekintettel kellett volna értékelnie és az így kialakított álláspontját a határozat indokolása részévé tennie. A hivatalbóli kezdeményezés érveit össze kellett volna vetni az I. és II. rendű alperesek észrevételeiben előadottakkal, különösen amiatt, mert azok konkrét, a beszerzés tárgyára, illetve az I. rendű alperes beszerzési igényére vonatkozó, műszaki adatokkal alátámasztott információkat tartalmaznak. Az alperes sikertelenül hivatkozott arra, hogy jogkérdésben kellett döntenie, nem volt szükség tételes vizsgálatra. Utóbbi elmaradása miatt nem volt megállapítható, hogy a kezdeményezésben sérelmezett, többletpontszámmal nem értékelt többletvállalások mely okból voltak az I. rendű alperesi érdekelt számára kihasználhatatlanok, holott a kezdeményezés, illetve az erre benyújtott észrevételek is tartalmaznak ezzel kapcsolatos, konkrét adatokkal alátámasztott, ám egymástól eltérő álláspontokat.
- [26] Az alperesnek nem abban kellett volna állást foglalni, hogy a legjobb ár-érték arány, mint értékelési szempont alkalmazása általában jogszerű volt-e, hanem arról, hogy a kezdeményezés és erre adott észrevételek egyedi érvei és adatai tükrében megállapítható-e a Kbt. 76. § (6) bekezdésére figyelemmel a két kezdeményezési elemben állított alapvető jogsértés. A határozatot a hivatalbóli kezdeményezés egyedi körülményeire kiterjedő, teljes körű értékelésének elmaradása tette jogszabálysértővé, a felperes erre helyesen hivatkozott. Miután a kezdeményezés érdemi vizsgálata nagyrészt elmaradt, a bíróság az alperes konkrét beszerzésre vonatkozó érveit nem ismerhette meg, a bizonyítás terjedelmére, az ajánlatkérő dokumentálási kötelezettségének mértékére, a releváns tények körére nézve nem vonhatott le következtetést.
- [27] A felperesnek a VI-grade GmbH érdekeltekénti értesítése elmaradását sérelmező érvei alaptalanok voltak, a közigazgatási iratokból az értesítés megtörténte ugyanis megállapítható volt. Az alperes védírátaiban a Kbt. 154. § előírásaira helyesen hivatkozott. A felperest megillette az Ákr. 33. § szerinti iratbetekintés joga, az alperes számára a határozathozatalra nyitva álló határidőn belül nem volt elzárva attól, hogy az I. rendű alperesi érdekelt észrevételére további észrevételt tegyen. A bíróság ilyen, az eljárás lényeges szabályainak megsértésére utaló körülményt nem talált, ilyet tételes jogszabályi hivatkozással a felperes sem jelölt meg.
- [28] Fentiekre tekintettel a bíróság a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontjára a D.24/13/2022. számú határozatát megsemmisítette, és az alperest új eljárásra kötelezte azzal, hogy az új eljárásban az alperes a kezdeményezés teljes körű, annak konkrét adataira kiterjedő elbírálására köteles. Az indokolási kötelezettség teljesítéséhez nem elegendő az egyébként az alperes által helyesen azonosított jogszabályok általános tartalmú értelmezése.
- [29] A bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló

2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a perveztes alperest a felperes perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a keresetben 21 munkaóra után felszámított 126 000 forintban állapította meg. A bíróság a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdéseire figyelemmel, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM 4. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazva azt a felperes által felszámítottal egyezően állapította meg, mivel az elvégzett jogi munka szakmai nehézségével és időigényével arányosnak tartotta, figyelembe véve a felperes és jogelődje által a perben előterjesztett beadványok számát, terjedelmét, illetve azt, hogy tárgyalás tartására nem került sor. Az alperesi érdekelték eljárásával a felperes javára külön költség nem merült fel.

[30] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (2) bekezdésére tekintettel alkalmazandó 39. § (3) bekezdés b) pontja és 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapított 36 000 forint kereseti illetéket a perveztes alperes 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján fennálló személyes illetékmentessége és a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a Pp. 102. § (6) bekezdésére is figyelemmel a Magyar Állam viseli.

[31] Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése és a Kp. 126. § (3) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2022. október 4.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Bíró Péter s.k.
bíró

dr. Tóth László s.k.
bíró